

מבט לאיראן ולציר השיעי

21-14 בינואר 2026

עורך: ד"ר רז צימט

עיקרים

- דובר משרד החוץ האיראני הסתייג מהודעת הבית הלבן על הקמת "מועצת השלום" לרצועת עזה ואמר כי כל פתרון המתעלם מזכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני לא יצלח.
- שר החוץ העיראקי ביקר בטהראן ונועד עם בכירי הממשל האיראני. יועצו הבכיר של מנהיג איראן שוחח עם ראש ממשלת עיראק לשעבר, נורי אלמאלכי, המועמד להרכיב את הממשלה החדשה בבגדאד. ברקע למגעים בין שתי המדינות: החשש הגובר באיראן מפני תקיפה אמריקאית אפשרית וההתקדמות לקראת כינון ממשלה חדשה בעיראק.
- מנהיג החות'ים איים כי הם לא יהססו לפגוע בכל "נוכחות ציונית קבועה" בסומלילנד.
- דווח כי הנהגת החות'ים העלתה את המוכנות הביטחונית על רקע האירועים באיראן.
- המיליציות הפרו-איראניות בעיראק הביעו תמיכה מלאה במשטר האיראני ואיימו בתגובה במקרה של תקיפה אמריקאית נגד הרפובליקה האסלאמית.

איראן והזירה הפלסטינית

- דובר משרד החוץ האיראני, אסמאעיל בקאאי, התייחס במסיבת העיתונאים השבועית שלו להכרזת הבית הלבן על הקמת "מועצת השלום" לרצועת עזה. לדבריו, כבר מן הרגע הראשון, שבו הועלתה סוגיית הפסקת האש, הזהירה איראן כי אסור שהתהליכים המכונים "שלום" יביאו לדחיקת זכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני לשוליים. הוא הדגיש כי זכות זו היא הנושא החשוב ביותר שחייב לעמוד במרכז כל יוזמה בינלאומית, וכי כל תהליך המתעלם בדרך כלשהי מזכות זו לא יצליח אלא רק יאריך את הבעיה. הוא הוסיף כי העובדה ש"המשטר הציוני" עצמו, אף שהיה חלק מן התהליך הזה, הודיע שאינו מקבל אותו, היא כשלעצמה בעלת משמעות. לדבריו, משמעות הדבר היא ש"המשטר הציוני" מתעקש על שלילת "פלסטין" כעם ואינו מתכוון לשתף פעולה עם שום תהליך (ערוץ הטלגרם של משרד החוץ האיראני, 18 בינואר 2026).

איראן והזירה העיראקית

- שר החוץ האיראני, עבאס עראקצ'י, נועד בטהראן עם מקבילו העיראקי, פואד חסין. עראקצ'י התייחס לפינוי בסיס עין אלכסד שבעיראק מהכוחות הצבאיים האמריקאיים ולהעברתו לידי הכוחות העיראקיים ואמר כי מדובר בביטוי נוסף לחיזוק עצמאותה, יציבותה וריבונותה של עיראק. הוא הדגיש את תמיכת איראן בעיראק יציבה ועצמאית. עוד אמר עראקצ'י כי הגבול בין שתי המדינות הפך כיום לגבול של ידידות ושיתוף פעולה בתחומים

שונים. הוא הודה לממשלת עיראק על תמיכתה בעם האיראני והביע שביעות רצון מההתקדמות הנמשכת ביחסים בין המדינות. לדבריו, היקף הסחר בין איראן לעיראק נמצא ברמה טובה וקיימות יכולות רבות להרחבתו. הוא הצביע על התרחבות הקשרים בתחומי ההשכלה הגבוהה, התיירות והעלייה לרגל ואמר כי עשרות אלפי סטודנטים עיראקים לומדים כיום באוניברסיטאות באיראן וכי כשבעה מיליון איראנים ועיראקים מבקרים מדי שנה בשתי המדינות כתיירים וכעולי רגל. שר החוץ העיראקי הצהיר כי ביטחון איראן חשוב לביטחון האזור ולעיראק והדגיש את הצורך באי-התערבות בענייני מדינות אחרות. הוא הצביע על הצורך בהקמת ממשלה חדשה בבגדאד בהקדם האפשרי כדי שניתן יהיה להתמודד כראוי עם האתגרים הפנימיים והאזוריים (snn.ir, 18 בינואר 2026).

פגישת שרי החוץ של איראן ועיראק (snn.ir, 18 בינואר 2026)

במהלך ביקורו, נועד שר החוץ העיראקי גם עם הנשיא, מסעוד פ'זשכיאן, ועם מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, עלי שמח'אני. פ'זשכיאן אמר כי היחסים האיתנים וההיסטוריים בין שני העמים באיראן ובעיראק היו יציבים עד היום ויישאר יציבים גם בעתיד. הוא הדגיש את הצורך באחדות האומה המוסלמית ואמר כי אחדות כזו לא תאפשר לשום כוח לאיים עליה. שר החוץ העיראקי אמר כי הבכירים העיראקיים עקבו באופן רציף אחר האירועים האחרונים באיראן ורואים בביטחונה את ביטחון עיראק והאזור כולו (ערוץ הטלגרם של נשיא איראן, 18 בינואר 2026).

פגישת נשיא איראן עם שר החוץ העיראקי (snn.ir, 19 בינואר 2026)

יועצו הבכיר לעניינים בינלאומיים של מנהיג איראן, עלי-אכבר ולאיתי, שוחח בטלפון עם הפוליטיקאי העיראקי השיעי וראש ממשלת עיראק לשעבר, נורי אלמאלכי, הנחשב לאחד המועמדים הבולטים להקים את הממשלה החדשה בבגדאד. השניים דנו בהתפתחויות האזוריות והבינלאומיות וביחסים בין עיראק לאיראן. ולאיתי בירך

על ניצחון העם העיראקי בבחירות הפרלמנטריות האחרונות ועל השתתפותו הרחבה ואמר כי ניצחון זה חיזק את מעמדה של עיראק באזור ובעולם. בהתייחסו להתפתחויות האחרונות באיראן, אמר ולאיתי לאלמאלכי כי תבוסת ארה"ב בגל המחאות באיראן היא המשך לכישלונות הקודמים שלה ושל "המשטר הציוני" במלחמת 12 הימים. הוא הדגיש כי העם האיראני סיכל את מזימת "האויב", אך אין בכך די וארה"ב חייבת לתת דין וחשבון על מעשיה. הוא הוסיף כי המאבק ב"משטר הציוני" ובארה"ב יימשך ביתר רצינות וכי מזימת האויב לא כוונה רק נגד איראן אלא נגד כל האזור, ובעזרת האל איראן, עיראק, חזבאללה, "פלסטין" והחות'ים בתימן יעמדו מול כל הכוחות היהירים, ובמיוחד "הציונים". כמו כן, הביע ולאיתי תמיכה בנחישות הממשלה והעם בעיראק להוציא את הכוחות האמריקאיים וכוחות נאט"ו מעיראק ולשים קץ ל"כיבוש" המדינה על ידם, וציין כי שמירת שלמותה הטריטוריאלית של עיראק, רווחת אזרחיה ופיתוחה נמצאות בעדיפות עליונה בסדר היום האזורי של איראן. נורי אלמאלכי מצדו הודה על דברי ולאיתי והדגיש כי כל אירוע באיראן משפיע ישירות על עיראק ועל כלל האזור (תסנים, 20 בינואר 2026).

שיחת טלפון בין יועצו של מנהיג איראן לראש ממשלת עיראק לשעבר (תסנים, 20 בינואר 2026)

החות'ים בתימן

איומים נגד ישראל

מנהיג התנועה החות'ית, עבד אלמלכ אלחות'י, התייחס להכרה הישראלית בסומלילנד ואמר כי "מה שקורה בסומליה הוא בעל חשיבות רבה לתימן משום שהוא מהווה איום על תימן ועל עמי האזור, וזו סוגיה שלעולם לא נוכל לשתוק לגביה". בנאום לרגל יום השנה לזכר אחיו, חסין בדר אלדין אלחות'י, הוא האשים כי "האויב הישראלי מנסה כל הזמן להשיג את מטרותו בסומליה, בהתחשב במיקומה הגיאוגרפי מול מפרץ עדן ובאב אלמנדב". לדבריו, ביקור שר החוץ הישראלי, גדעון סער, ב"סומליה" התקיים "בדרך חשאית על ידי התגנבות" דרך אתיופיה, בשל חששו מעמדת תימן. אלחות'י הדגיש כי הם עוקבים אחרי תנועות ישראליות בסומלילנד, וכי

הם "רציניים לגבי פגיעה" בכל נוכחות ישראלית בסומלילנד, בין אם מדובר בבסיס צבאי או דבר דומה. הוא הוסיף כי "כל נוכחות ציונית קבועה שתהיה זמינה לנו, לא נהסס לפגוע בה צבאית" (סבא, 15 בינואר 2026).

כרזה של החות'ים עם איום בפגיעה בנכסים ישראליים בסומלילנד (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של החות'ים, 16 בינואר 2026)

השפעת האירועים באיראן על החות'ים

- דווח כי החות'ים נמצאים ב"פאניקה ובבלבול עמוק" נוכח המחאות באיראן. לפי הדיווח, ישנה דאגה בקרב החות'ים מהשלכות אפשריות של ההתפתחויות באיראן על עתיד הארגון מבחינה פוליטית וביטחונית. "מקורות המקורבים לחות'ים" טענו כי פורסמו הנחיות מחמירות להעלאת המוכנות הביטחונית לרמה העליונה, ולהגברת הפריסה ברחובות הראשיים וסביב מוסדות ממשלתיים וביטחוניים. עוד דווח כי בכירים חות'ים עדיין לא נראים בציבור על אף שחלפו חודשים מאז הפסקת האש בעימות האזורי, ככל הנראה משום שעדיין קיים חשש אצל החות'ים מתקיפות אפשריות (אלשרק אלוסט, 14 בינואר 2026).
- בהמשך לכך, "מקורות חות'ים" טענו כי ההסלמה האמריקאית נגד איראן תיתפס על ידי החות'ים כחלק מהתמיכה האמריקאית בישראל, ובכך תחייב את החות'ים להיות "חלק מהמשוואה האזורית החדשה". הם הוסיפו כי צנעא' עשויה להעלות את רמת התמיכה שלה בטהראן, החל מתמיכה בזכותה להגן על עצמה, ועד להשתתפות בעימות במסגרת פעילות להתרעת "התוקפנות האמריקאית החדשה". בהקשר זה, צוין כי החות'ים העלו את רמת הכוננות ואף יזמו ניסויי טילים בים האדום (אלאח'באר, 15 בינואר 2026).
- מנהיג התנועה החות'ית, עבד אלמלכ אלחות'י, אמר כי "מה שהאויבים עשו ברפובליקה האסלאמית של איראן הוא פגיעה אמריקאית-ישראלית באמצעות כנופיות פשע". לטענתו, האמריקאים "שולחים כנופיות פשע להיות חוד החנית של הבעיות הללו כשמטרתם בסופו של דבר היא לשלוט באיראן" (סבא, 15 בינואר 2026).
- חבר הלשכה המדינית של החות'ים, מחמד אלפרח, טען כי מה שקורה באיראן זו "מהפכה מפוברקת בהובלת ישראל ובחסות ארה"ב". לדבריו, איראן משלמת את המחיר על התנגדותה "להגמוניה האמריקאית ולתוקפנות הישראלית", ועל עמידתה לצד עמים מדוכאים, ובראשם "פלסטין". עוד אמר כי כל מתקפה נגד איראן תסלול את הדרך לפגיעה בשאר המשטרים האסלאמיים (אלמיאדין, 14 בינואר 2026).

פעילות בינלאומית נגד החות'ים

• משרד האוצר האמריקאי הודיע על הטלת סנקציות נגד 21 אנשים, ישויות, וכלי שיט אחד בשל מעורבותם בהעברת מוצרי נפט, רכישת נשק וציוד, ומתן שירותים פיננסיים לחות'ים. בהודעה נאמר כי הם מעורבים בהעברת מוצרי נפט לנמלים שבשליטת החות'ים אחרי תום ההיתרים ההומניטריים, דבר המהווה הפרה של מגבלות המסחר עם ארגון טרור. בנוסף, עסקו המוכרזים בניסיונות להבריה ציוד צבאי ובמתן שירותים פיננסיים לטובת החות'ים. בהודעה נחשף כי חלק מהגורמים הללו פעלו יחד עם החות'ים להקמת חברות תעופה אזרחיות, שבאמצעותן ניסו החות'ים לרכוש מטוסים לשימוש בהברחות וליצירת הכנסות דרך נמל התעופה בצנעא' (משרד האוצר של ארה"ב, 16 בינואר 2026).

המיליציות הפרו-איראניות בעיראק

המיליציות וההתפתחויות באיראן

• "מקור צבאי אירופי ומקור ביטחוני עיראקי" מסרו כי כ-5,000 לוחמי מיליציות עיראקיות נכנסו לאיראן בשבועות האחרונים דרך שני מעברי גבול בכדי לסייע למשטר לדכא את המחאות במדינה. כמו כן, דווח עוד כי 800 "לוחמים שיעים" נכנסו לאיראן כדי לסייע בדיכוי המחאות גם כן תחת כיסוי של עלייה לרגל. לפי הערכה צבאית אירופית, הלוחמים שייכים למיליציות גדודי חזבאללה, תנועת האצילים (אלנג'באא'), כתאא'ב סיד אלשהדאא' וארגון בדר, וזאת תחת מסגרת כוחות "הגיוס העממי". לפי ההערכה, השימוש בלוחמים שאינם איראנים הוא אינדיקציה נוספת לשבריריות המשטר ולנחישותו להחזיק מעמד למרות המחיר האנושי הגבוה של המחאות עד כה (CNN, 15 בינואר 2026).

• "גורמים בגדודי חזבאללה" מסרו כי בסיסים צבאיים אמריקאים בעיראק ובאזור יהוו מטרה אם ארה"ב תפתח בפעולה צבאית נגד איראן. בנוסף, "בכיר במיליציה" מסר כי הטילים והרחפנים של "ההתנגדות" מוכנים, ואישר כי המיליציה היא חלק מהסכסוך בין ארה"ב לבין איראן וכי הם לא יישארו ניטרליים. לדבריו, המיליציה נמנעה ממעורבות במלחמת 12 הימים ביוני 2025 לאחר הנחיית המנהיג העליון של איראן, עלי ח'אמנהאי, אולם הוסיף כי "המצב כעת שונה לחלוטין" (שפק ניוז, 16 בינואר 2026).

• גם מיליציות כתאא'ב סיד אלשהדאא' הצהירה על "עמידה מלאה לצד מחנה האמת, המיוצג על ידי הרפובליקה האסלאמית, אל מול מחנה הרשע וההגמוניה המונהג על ידי הכיבוש האמריקאי-ציוני על כל כלי, שופריו ומשרתיו". הם קראו לרשויות העיראקיות למנוע שימוש במרחב האווירי האיראני כדי לתקוף מדינה מוסלמית שכנה (ערוץ הטלגרם של כתאא'ב סיד אלשהדאא', 16 בינואר 2026).

תומכי המיליציות בהפגנת תמיכה באיראן בבגדאד (ערוץ הטלגרם של סוכנות צבארין, 17 בינואר 2026)

המיליציות והנוכחות האמריקאית בעיראק

מזכ"ל מיליצית כתאא'ב סיד אלשהדאא', אבו אלאא' אלולאא', התייחס ליציאת הכוחות האמריקאיים מבסיס האוויר עין אלאסד וטען כי "זה לא היה יכול לקרות ללא לוחמי ההתנגדות האמיצים שלנו, בעלי הסיפור הראשון, וההנהגה הדתית הנבונה שלנו, ועמנו האצילי וממשלתנו העיראקית ומנהלי המשא ומתן האמיצים שלה" (ערוץ הטלגרם של כתאא'ב סיד אלשהדאא', 18 בינואר 2026).

המיליציות בסוריה

"חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה – אנשי הגבורה" פרסמה הודעה על רקע המשך הנוכחות הצבאית הישראלית בגולן הסורי והדיווחים על מגעים בין המשטר הסורי לישראל להשגת הסכמות ביטחוניות. לשון ההודעה: "אנחנו, חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה – אנשי הגבורה – מבטיחים שלא תצליחו לכפות את המציאות שלכם, לא בשדה הקרב, לא באמצעות עסקאות מבישות, ולא באמצעות הסכמים משפילים עם מה שנקרא 'ממשלת דה פקטו' בדמשק. לא תבנו את ביטחונכם על חשבון כבודנו, וגם לא תהפכו את כפרינו להתנחלויות, ואת אדמתנו לשטחי ניסוי ליהירותכם. כל הרעש הזה לא ישנה אמת מבוססת היטב ובלתי ניתנת לשינוי: אתם ישות חולפת, ואנחנו העם המתמשך של הארץ הזו. אז חכו למה שיבוא, לא באמצעות הצהרות בכתב או פרסומים חזותיים, אלא באמצעות מציאויות שנכפות על ידי הזמן וקני הרובים שלנו. ההבטחה שלנו היא הבטחה שתתקיים" (ערוץ הטלגרם של חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה, 18 בינואר 2026).

כרזה שפרסמה חזית ההתנגדות נגד הנוכחות הישראלית בגולן הסורי (ערוץ הטלגרם של חזית ההתנגדות האסלאמית בסוריה, 18 בינואר 2026)